

„...CSAK ANNYI A KÉRDÉS...”

BESZÉLGETÉS-RÉSZLET URBÁN ANDRÁSSAL

A Könyökkanyar díszleteit a szegedi Metanoia színházi csoport vezetője, Perovics Zoltán készítette. Kettőtök színházi gondolkodása sok ponton rokon. Mi indított arra, hogy őt kérd fel a közös munkára?

Urbán András: Amikor a Metanoia *Védett állatok* c. előadását láttam, akkor vált egyértelművé számomra, hogy szeretnék vele együtt dolgozni. Az a munka, ami megvalósult, nem pont az volt, amire az elején gondoltam, amiért őt választottam. De így is, művészi értelemben egy nagyon pozitív élmény volt. Pero számomra egy megkerülhetetlen figura ebben az alternatív színházi világban, már amennyire én ismerem ezt a világot, vagy a magyar alternatív színházat. Peróról azt gondolom, hogy ő egy megkerülhetetlen valaki, aki birtokában van egy olyan fajta színházi elképzelésnek vagy színházi élménynek, ami kevés alkotó jellemzője. Lehet, hogy ő a színházon túl fog nőni, hogy az már nem is lesz színház. Egy ember, akinél csak annyi a kérdés, hogy mikor találja meg azt a formát (nemcsak művészi értelemben, hanem a körülmények tekintetében is) és azt az időt, amelyben elkezdhet alkotni, azokat a dolgokat megcsinálni, amiknek kétségtelenül meg kell valósulniuk. Egyrészt a világ is, amit csinált, és az a mód, ahogyan azt ő akkor prezentálta kétségtelenné tette, hogy egy komoly szellemi tartalommal rendelkező és színházi-szakmai tudással (pláne hogy eredendő, önálló tudásról beszélünk) felvértezett művészt látok benne. Mi ismertük egymást, de konkrét közös munkáról sohasem volt szó; arról, hogy ő alkossa meg a teret, legalábbis bizonyos értelemben, az egyik előadásomhoz. S továbbra is szeretném, hogyha valamilyen formában tudnék vele dolgozni.

Peróról azt is mondhatjuk, hogy ő művészként egy nagyon karakteres figura, még ha egy vékony emberkéről is van szó. Egy önálló úton járó, egy aránylag önálló úton járó alkotó, aki egy olyan világot hoz létre, ami kétségtelenül értékes. És sajnos ő is azokhoz az alkotókhöz tartozik, aki nem a topon dolgozik, pedig már ott kellene, hogy legyen. Lehet, ez neki nem tetszene, de érted, hogy mit akarok mondani. Pero egy olyan színházat tud csinálni, ami akár divatteremtő is lehetne, ha abból a pozícióból alkothatna, amit megérdemelne. Nem arra gondolok, hogy az, amit csinál, divatos, hanem, hogy annyira meghatározó lenne az esztétikum, ha ezt megvalósíthatná. És az kétségtelen, hogy neki dolgoznia kell. Én nem ismerek olyan sok színházi embert, de őt azok közé sorolom, akiről tudom, hogy igen, neki ezt kell csinálni. Ő egészen más, mint én, vagy akiket ismerek. Nála nem is a létélmény, inkább maga az előadás az, ami megfog, amiről az előbbieket mondtam. Azt érzem, hogy olyan érzékenységgel, finomsággal, szellemiséggel és moralitással áll a dolgokhoz, ami engem is nagyon érdekel, úgyis, hogy jelen legyen valamelyik előadásomban, az általa alkotott formában. Nem az idegtépő részletességre gondolok, hanem épp arra a finom szátra, ami abban a durva közegben megjelenik. Mert az ő világa valahol nagyon is kemény, nyers, akár az anyagiak miatt is, mégis, ezen belül végigvonul egy vékony elegancia. Most ezt az eleganciát tényleg pozitív értelemben gondolom. A finomságra gondolok, arra az érzékeny, szenzitív megfogalmazási módra, ahogyan ő tárgyilag fogalmaz. Az ő tárgyai vonzották a figyelmemet, és ahogyan bánik a tárgyi valósággal. Nemcsak az ideológia. Ő meg tud valósítani egy különös világot, függetlenül a méreteitől. Az apróságait nem szimpatikus dolgokként, hanem jelentős momentumokként élem meg. Sikertől megfogalmaznia egy olyan világot, aminek muszáj léteznie. És egyébként pedig egy olyan művésztől van szó, aki az elesettekért

szól. Valahol Pero az az ember, aki mindig a valamilyen értelemben leírtak vagy a mezsgyére szorítottak világa mellett beszél. Függetlenül attól, hogy ez divatos téma vagy sem. Nem tudok róla többet hirtelen elmondani.

(Részlet az Urbán Andrással készülő interjúból, lásd a *Fosszília* következő, 2004/3-as számát.)

VÉDETT ÁLLATOK

Képes Gabi, Ferenczi Ernő, Francia Gyula

Fotó: Révész Róbert